

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. szám, földszint (Arany Bika-bórház). — Telefon: 113 (7 mellékállomással). Szerkesztőségi hivatalos órák déltől 3—7-ig.

KELETMAGYARORSZAGI NAPLO
Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párti napló

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. szám. (Arany Bika-bórház) földszint. Telefon: 113 (7 mellékállomással). — Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6 óráig.

A drágaság

Általános beszéd-téma a drágaság. Utón-útfélen erről van szó. A piacot járó háziasszonyok elkeveredve tapasztalják, hogy tegnap ennek a cikknek ment fel az ára; másnap már másfajta cikknél látnak emelkedést; aggodalmasan jönnek rá, hogy mennyivel kevesebbet vásárolhatnak ugyanazért az összegért, mint pár héttel ezelőtt. — A legfontosabb népelelméleti cikk-nél, a burgonyánál a legnagyobb arányú a drágulás (néhány hét alatt közel százszázalékos); de több más közszükségleti cikknél megállapítható, ha nem is olyan nagyarányú, de szisztematikus az áremelkedés. Az élelmiszeri költségek a tavaly szeptemberi átlagot alapul véve, 115-ről egy hét leforgása alatt 127,7-re emelkedtek.

Budapesten egymást érik a küldöttségjárások a kormánytagoknál, pártvezetőkénél a drágaság letörését sürgetik. Kétség-telen, hogy a kötött javadalmazású rétegeket, a fizikai és szellemi dolgozókat sújtja leginkább a drágaság, ami tulajdonképpen keresetüket csökkenti és életszínvonalukat süllyeszti. — Holott pedig, ugyebár, nagy reményekkel néztünk éppen a hónapok elé, melyeket egyes pártok agitációja úgy állított be, mint a jobb életlehetőségek, a megélhetés javulásának, az életszínvonal emelésének kezdeti stádiumát. Persze, a családok annál keservesebb. Bár nyom-ban hozzátesszük, hogy nem szabad elveszíteni a reményt arra, hogy előbb-utóbb mégis elérjük a jobb életlehetőségek biztos alapjait. Csak kár volt olyan biztosra hirdetni és kár volt kellő előintézkedések nélkül a jobb életlehetőségek beígéréseivel szinte lovat adni a spekuláció alá, mely előre számításai sorába vette a magasabb életszínvonalat járó emelkedő keresletet, ami tudvalevően minden esetben árfehéjű tendenciájú. Elhisszük, hogy az agitáció akaratlanul esett ebbe a hibába; viszont az a tanulság, hogy a gazdasági kérdéseket nagy óvatossággal és elővigyázatossággal kell kezelni és belőle lehetőleg kikapcsolni a zavaró elemeket.

Aztán nem számoltak a legfontosabb körülménnyel, az ideitermés mennyiségével. Az az talán számoltak, de valami érthetetlen okokból túlbecsült terméseredményekkel. A vártnál sokkal gyengébb volt a termés; különösen az északi és a tiszántúli vármegyékben. Nagyobb kereslet, gyengébb termés, persze, hogy drágulást idézett elő. Így volt az minden időben. — A drágaság, a statisztika szerint, a gyenge terméseredményeket hozó megyékben a legnagyobb; míg a jobb terméseredményeket elért Dunántúlon alig érezhető.

Bán Antal iparügyi miniszter a nála járt küldöttség előtt egy érdekes szempontot említett meg a drágaság okai sorában. A fogyasztást a termelés fölé helyezték — mondotta. — Hoz-

Súlyos a gabona helyzet, sor kerülhet a kenyérféjadag leszállítására

Szabon János közellátási államtitkár sajtófogadás keretében tájékoztatta a közönséget a közellátás helyzetéről. Rámutatott arra, hogy a katasztrófális volt szárazság nemcsak a gabonafélékben, hanem a kapásokban is nagy terméskiesést okozott. Nemcsak nálunk ez a helyzet, hanem az egész világon, még Amerikában,

beleértve Kanadát is. Ez a körülmény arra inti a közellátásügyi hatóságokat, hogy az ország készleteivel igen takarékosan gazdálkodjanak. A nyolcvanforintos búzaakelő nem járt kielégítő eredménnyel. Gabonabehozatalra nagyon kevés a remény. Kénytelenül a nehéz helyzetben csak úgy lehet, hogy a tengeri, rozs és köles ter-

mést bevonják a kenyérellátásba. Amennyiben a külföldi gabonavásárlás nem járna sikerrel, esetleg sor kerül a féjadagok valamivel való leszállítására is. A továbbiakban elmondotta az államtitkár, hogy a zsir és olaj tekintetében valamivel könnyebb a helyzet, a hús- és cukorellátás pedig javul.

Visinszkij válaszol Marshall beszédére

Az Egyesült Nemzetek közgyűlésén Visinszkij szovjet h. külügyminiszter, aki a Marshall után következő szónok lett volna, beszédét elhalasztotta, — mert előbb tanulmányozni kívánja Marshall beszédét és annak több pontjára ki akar térni.

A közgyűlésen a mexikói kiküldött megállapította, hogy a békét lehetetlenné teszi a vétőjog használata, szükséges tehát annak a korlátozása. A lengyel küldöttség vezetője kijelentette, határozatlan ellenzi a vétőjog minden módosítását. Sajnálatosnak mondotta, hogy Görögországban állandó kísérletek történnek olyan kormány megerősítésére, amelyet a nép többsége nem óhajtott és azután a szomszédokat hibáztatják az ekként előállott helyzetért.

A közgyűlés elhatározta különbizottság kiküldését a palesztinai kérdéssel való foglalkozásra. Az Egyesült Államok javaslatára a közgyűlés irodája indítványozta a görög kérdés napirendre tűzését. Marshall kérte a közgyűlés elnökét, tűzze napirendre az ideiglenes béke és bizton-sági bizottság felállítására irányuló indítványát s a koreai kérdés megvitatását. — A napirendre tűzéshez a közgyűlés két hadmad többsége szükséges.

Az angol lapok megállapítják, hogy Marshallnak az 55 tagállam képviselőiből álló különbizottságra vonatkozó javaslatát tulajdonképpen annyit jelent, hogy az Egyesült Nemzetek közgyűlése folytonosan együtt maradna, hogy állandóan a békét veszélyeztető kérdéssel foglalkozhassék. Az angol rádió tudósítója szerint, ha elfogadják a javaslatot, akkor a bizton-sági tanács munkája egy másik testület ellenőrzése alá kerül, melyben a vétőjogot nem lehet használni. Az angol lapok, a „Manchester Guardian” kivételével, kedvezően fogadják Marshall javaslatát a vétőjog korlátozásáról és az állandó bizottság fel-

állítását ugyan, hogy ez nem kormányintézkedésből történt, hanem az élet hozta így. Elhisszük, de az is bizonyos, hogy kormányozni annyi, mint előrelátni. Tehát egyensúlyba kell hozni a fogyasztást a termeléssel. Persze, ezt nem úgy, hogy a minimális életszínvonalat lejjebb szállítani, hanem a szociális igazságot érvényesíteni. Egy cikk szűk kerete nem enged meg, hogy jobban belemerüljünk a témába. Azt azonban

litásáról. A „Manchester Guardian” nem helyesli Marshall tervét, mert attól tart, hogy ezáltal az Egyesült Nemzetek Szervezete oroszellenes amerikai ligává alakulna. A terv nemcsak Oroszország ellen irányul, hanem az egyhangú határozatok elve ellen is, amit a Szovjetunió feltételnek tekintett, amikor az Egyesült Nemzetekhez csatlakozott.

A görög helyzet

Az Egyesült Államok kormánya felkérte a brit kormányt, hogy halassa el a brit csapa-

tok kivonását Görögországból.

A görög demokratikus hadsereg rádiója jelenti, hogy Görögország újabb tengeri támaszpontokat akar adni az Egyesült Államoknak, amelytől viszont segílyt kap a demokratikus hadsereg elleni harcra.

Szofia görög miniszterelnök ismételtén kijelentette, elrendeli az egész görög nemzet mozgósítását a szabadságharcosok leküzdésére, ha azok nem szívelik meg a kormány amnesztia-rendeletét. Ismét amnesztia ígért azoknak, akik haladéktalanul leteszik a fegyvert.

A koalíciós pártok tegnap tartották az első tárgyalást az új kormány megalakítására

A politikai körök érdeklődésének homlokterében a kormány megalakítása áll. Az országgyűlés elnapolása is csak addig kívánja szüneteltetni a parlamentáris munkát, amíg a kormány megalakul. Erre vonatkozólag az első tárgyalás a koalíciós pártok között esütörtökön délután volt. Szerdán az egyes pártok keretein belül folytak tárgyalások a kormányalakítással kapcsolatos tárgyi és személyi kérdésekről.

A Kisgazda Párt arra törekszik, hogy ennek során mielőbb feldolgozzák a koalíciós anyagot és elintézzék a négy párt további eredményes kormányzati együttműködésével kapcsolatos kérdéseket. — Mikor a párt megbízottai sürgetik a döntéseket, a nagyválasztmány határozata értelmében járnak el, — amely tudvalevőleg utolsó döntésében kimondta, hogy a koalíciós kormányt sürgősen meg kell alakítani és a kormányzati munkát meg kell kezdeni.

A Kisgazda Párt megbízottai részben a nagyválasztmánytól, részben a politikai bizottságtól részletes és bizonyos kérdésekben határozottan kötött utasítá-

sokat kaptak. A ma meginduló tárgyalásokon az utasítások szellemében kell eljárniuk.

A Parasztpárt álláspontja is kialakult, mint az a két koalíciós agrárpárt eddigi megbeszéléseiből megállapítható volt.

A munkáspártok összekötő bizottsága még nem tudta befejezni a követelések és a kormányzati tervek összeegyeztetésének munkáját.

A két munkáspárt összekötő bizottsága szerdán este foglalkozott a két párt viszonyának és az új kormányzati feladatoknak kérdésével. A tanácskozást még ezen a héten folytatják.

A Parasztpárt tanácskozásai

A Nemzeti Parasztpárt országos vezetősége sorozatos tanácskozásokon tárgyalta a politikai kérdéseket. Tudomásul vette a Független Kisgazdapárt és a Nemzeti Parasztpárt között eddig folytatott tárgyalások anyagát és kimondta, hogy helyesli a paraszti erők együttműködésére irányuló szándékokat és az ezirányú tárgyalások folytatását kívánatosnak tartja. A továbbiakban megállapította a Parasztpárt vezetősége, hogy több választókerületben, így a Hajdú Bihar választókerületben egyes járásaiban a válasz-

Molotov Newyorkba repül?

A „Daily Mail” newyorki jelentése szerint Marshall beszédét Molotov szovjet külügyminiszter hamarosan érkezésére számítanak az UNO körében. Az angol lap értesülése szerint Molotov repülőgépen siet Newyorkba, hogy Marshall támadása után azonnal megindítsa az ellenoffenzívát. Az „Exchange Telegraph” jelentése szerint a „Daily Mail” úgy tudja: az UNO főtitkárságán attól tartanak, hogy a Szovjetunió az Egyesült Nemzetek szervezetével kapcsolatos állásfoglalásában nem riad vissza a végső konzekvenciák levonásától sem, ha elfogadják az amerikai javaslatot.

Az „Exchange Telegraph” jelenti ma reggel, hogy valamennyi szovjet lap részletesen foglalkozik az UNO közgyűlésével. A lapok azzal vádolják az Egyesült Államok kormányát, hogy a maga uralmát akarja ráerőszakolni az Egyesült Nemzetek szervezetére és ha ez nem sikerül, akkor kettő akarja szakítani az UNO-t.

tások előtti utolsó napokban már helyrehozhatatlan törlések történtek a választói névjegyzékből a Parasztpárt rovására. Megállapítjuk azt is a pártvezetés, hogy a Dunántúli egyes vidékeken egyházi személyek részéről olyan beavatkozások történtek a választás menetében, ami kedvezőtlenül befolyásolta a Parasztpárt eredményeit.

A Baloghék fuziója megihusult

A Balogh István-féle Független Demokrata Pártnak a Kisgazdapárttal való fuziója ezidőszereint megihusultnak tekinthető. Vátozatlanul szó van azonban a Balogh-pártnak a koalícióba való belépéséről. Egyelőre folytak a nem hivatalos megbeszélések, amelyeknek eldöntött ugyancsak a jövő hétre várják.

Barankovicsék nem lépnek be a koalícióba

A Barankovics-féle Demokrata Néppárt megatartása is sok találgatásra adott okot. A párt vezető köréitől származó értesülés szerint Barankovicsék semmiesetre sem lépnek be a koalícióba, viszont ugyanakkor nem hajlandók „heccpolitikát” sem folytatni. A pártnak az az elgondolása, hogy a koalícióval szemben a komoly és tárgyilagos bíráló álláspontjára fog helyezkedni, tehát nem megy bele a mindenanron való ellenzékieskedésbe és támogatja a kormányt olyan kérdésekben, amelyekben álláspontja a többségi felfogással megegyezik. A párt egyébként tegnap beadványt intézett a belügyminiszterhez a sváb-kérdésben, a beadvány erőlesen sürgeti egy olyan eset kivizsgálá-

nem felesleges hangsúlyozni, hogy a realitásokhoz kell minden vonatkozásban alkalmazkodni és fel kell hagyni a csodavárással és ennek hirdetésével. Puritán egyszerűséggel kell élnünk, megfeszített erővel dolgozunk és akkor majd eljön a csoda, ha előre nem is hirdetjük, eljön a jobb élet és a magasabb életszínvonal.

A jelenlegi helyzetet, a drágaság eredőit pedig gyorsan és alaposan meg kell vizsgálni. —

Magától értetendő, hogy a spekulációt, elsősorban az élelmiszerekkel üzött spekulációt erőlyesen meg kell akadályozni, de úgy, hogy „a fürdővízzel ki ne öntsük a gyermeket”; vagyis, hogy az árszabályozás és ellenőrzés ne riaszsa el a termelőket és ne csökkentse a piaci felhozatalait. Nehéz kérdés, de hozzáértéssel és szakértelemmel meg lehet oldani.

Igazolvány képek
HORVATH FOTÓTÓL,
Simonffy utca 1/b.

est, amelyben a helyi hatóságok deportálási határozatot hoztak a halálmozgalom egyik vezetőjára ellen.

LEGUJABB

As angol rádió különtudósítója hangoztatta, hogy amennyiben az UNO közgyűlése elfogadja Marshall javaslatát egy állandó béke- és biztonsági bizottság létesítésére, akkor a bizottsági tanács tevékenysége a nemzetközi viszályok békés rendezése ügyében az Egyesült Nemzetek egy másik szervezetének ellenőrzése alá kerül és ennek lenne a feladata, hogy minden olyan kérdésben akcióba lépjen, amelyben a bizottsági tanács a vétőjog gyakorlása következtében tevékenysége lenne kárhözvető.

Newyork. Az amerikai külügyminisztérium szóvivője tegnap Washingtonban annak a reménynek adott kifejezést, hogy ismét felveszik a kölcsönbérleti egyezmény rendezésére irányuló amerikai-szovjet tárgyalásokat, amelyek április 30-án megszakadtak.

Cavallier József lett a vatikáni magyar követ

Budapesti jelentés szerint a pénteki minisztertanács dr. Cavallier József egyetemi tanárt rendkívüli követi és meghatalmazott miniszterre nevezte ki. Ez a kinevezés összefügg azzal, hogy Cavallier lesz a vatikáni magyar követ. Cavallier régi újságíró, utóbb egyetemi tanár lett.

Zavargás Triesztben

A Tanjug jugoszláv hírszolgálati iroda jelenti: A trieszti reakciós sajtó uszításának hatása alatt fasiszta elemek Triesztben több helyen zavargást rendeztek és megtámadták a munkásokat. Az össztűzések során egy ember meghalt és 20 megsérült. Gorizában fasiszta elemek szlovén kereskedők üzleteit szétrombolták.

A bolgár semmitűszék helybenhagyta Petkov halálos ítéletét

Szofia. A bolgár semmitűszék csütörtökön elvetette a védelem felterjesztését és helybenhagyta a halálos ítéletet, amelyet aug. 20-án mondott ki a szófiai törvényszék Petkov Mihályra, a volt ellenzéki agrárpárt főtitkára ellen. Hír szerint Petkov kegyelmi kérvényt nyújt be az ideiglenes köziársági elnökhöz.

Tíz évi fegyháza ítélték Budavári Lászlót

Még 1945 július 11-én hirdettetett ítéletet a budapesti népbíróság Budavári László volt ébredő vezér háborús bűnügyében. Budavári a Nemzeti Ellet c. hetilap szerkesztője volt. A lapban több háborús cikk jelent meg, a cikkek másik része pedig a zsidóság és szabadkőművesség ellen izgatva a közvéleményt. A népbíróság 12 évi fegyházbüntetést szabott ki. Felbontás folytán most tárgyalta az ügyet a NOT és Budavári László büntetését 10 évi fegyházbán állapította meg.

Megmérgezte magát a meggyilkolt boxbajnok szerelme

Budapesten Kárpáti Károly volt boxbajnokot — mint emlékeztető — egy héttel ezelőtt Lakatos Miklós kereskedő egy éjszakai mulatozás végén késsel leszúrta. A részeg férfit halálal végződő vereséget okozta; nem tudták eldönteni, ki kísérte haza a velük szórakozó Mayer Lívát. Lakatos a statáriális bíróság 10 évi fegyháza ítélt.

Az események megvisekelt Mayer Lívát idegeit. A statáriális bíróság ítéletét követően öngyilkossági kísérletet követett el szülő lakásán. Morfiummal megmérgezte magát. Állapota súlyos.

Angol tiltakozás a trieszti, jugoszláv tiltakozás az isztriai incidensek miatt

London. A brit külügyminisztérium szóvivője szerdán közölte Charlens Peake jugoszláv angol nagykövettel, hogy a szeptember 16-ra virradó éjszaka tiltakozó jegyzéket juttatott el Vladimir Velebit tábornokhoz, a jugoszláv h. külügyminiszterhez a trieszti szabad övezetben történt incidens ügyében. Peake kifejtette Velebit tábornok előtt, hogy az olasz bészakasza értelmében a jugoszláv csapatok nem hagyhatják el a trieszti szabad területen lévő övezetüket a trieszti kormányzó kinevezése előtt. Addig az ideig a trieszti ideiglenes alkotmány szerint a szabad területen a szövetséges katonai parancsnokság kormányoz, ki-ki a maga övezetében.

Belgrád. A jugoszláv külügyminisztérium szóvivője sajtóértekezleten beszámolt arról, hogy az amerikai megszálló katonai egységek Isztriából való kivonulásuk előtt közvetlenül sorozatos támadásokat hajtottak végre a szláv lakosság ellen. Szegszanban az amerikai katonák leszerelték a kórház berendezését és elvitték az összes értékes tárgyat. Tolmin és Kobarid között amerikai katonák sok jugoszláv munkást tetlenül bántalmaztak. Nyomást gyakoroltak a lakosságra, hogy költözzön ki azokról a vidékekről, amelyek Jugoszláviához kerülnek. Olasz fasiszta bandák az amerikai katonák védelme alatt több

jugoszláv személy házat fosztottak ki. Grázátokat dobáltak és terrorizálták a szlovén lakosságot. A bevonuló olasz csapatok különösen sok kilengést követtek el Gorizában, ahol jugoszláv szervezetek és lapok épületeit gyújtották fel, illetve rongálták meg és bántalmazták a szlovén lakosságot. Mindezekkel kapcsolatban az amerikai katonai hatóságok megsértették a békeszerződésből származó kötelezettségeket. A jugoszláv külügyminisztérium ezért utasította washingtoni diplomáciai képviselőjét, hogy értesen a tiltakozást az amerikai kormánynál és kártérítést követeljen azokról a károktól, amelyeket az amerikai katonák okoztak. (MTI)

Két nap alatt 3000 hadifogoly tért haza

Csütörtökön délelőtt újabb szerelvény jött Fokszánból

A Fokszáni gyűjtőtáborban lévő magyar hadifogoly hazaszállítása folyamatban van. — Szerdán este közel 1500 hadifogoly jött, míg csütörtök délelőtt újabb szállítmány érkezett 1500 hadifogollyal. Az utóbbi két napon a hazatértek száma meghaladja a háromezretet. A tegnap délelőtt érkezett hadifogolyok Fokszáni felől jöttek s közöttük 1 tiszt, 312 legénységi állományú katonára, 711 polgári személyre, 248 nő volt. Az osztrák hadifogolyok hazaszállítása során csütörtökön újabb szerelvény ment át Debrecenre.

Debreceniek a következők: Berecz Gábor Bérgyógyász utca 22, Papp Kálmán Csapó utca 71, Polgár Fejencs Buai Ecsés utca 23, Rémádi Zsigmond Turai András u. 25, Elek Gábor Duna-bos utca 22, Fenyő László, Jókai István Kertész utca 3, dr. Darvas Kálmán Maróthy György utca 11, Molnár Lajos Szegényháza utca 38, Esemán András Baross utca 17, Ujj István Hajó u. 20, Fisch Henrik Hatva utca 29, Konecz Lejtes Hatva utca 31, Péter István Kínizsi utca 71, Végmész György Luther utca 51.

Debrecen környékéről érkeztek: Hajdúnánás: Kovács László, János Antal, Nagy Miklós, Fekete Imre, Szilágyi Imre és Szabó Antal, Fejencs, Egert: Váncsó János, Tóth István, Hajdúszoboszló: Borzó Sándor, Sándor Fejencs, Meier József, Püspökudány: Puzsai László, Szalai Kálmán, Földes: Feldmann László, Jóska: Baráthi László, Hajdúhadház: Radházi József, Balmazújváros: Seibert György, Mezei Imre, Hajdúhadház: Szenáti János és Hajdúszoboszló: Rácz Károly.

A szeptember 17-én Fokszáni felől érkezett hadifogolyok a következők: Debrecen: Mikó Béla Dózsa utca 45, 7181-2, Hajdu József 7236-3, Kállai Sándor 7181-2, Kapros Tibor

Ezután nem kell SzEB engedély a kiutazáshoz

A határrendőrség szervei megkapták az utasítást, amelynek értelmében a magyar békeszerződés ratifikációja és a SzEB megszűnése után a balkáni országokba, továbbá Csehszlovákiába, vagy Csehszlovákián keresztül történő utazások többé nincsenek engedélyhez kötve. Ezekbe az országokba elegendő az érvényes útlevél és az illető ország vízumai. Ezen országokból az utazók Magyarországra magyar vízummal utazhatnak. Mivel Ausztriával és Németországgal még nem kötötték meg a békét, ezekbe az országokba Magyarországról való kiutazáshoz engedélyre van szükség, amelyet a külügyminisztérium fog kiadni. A tárgyalások ebben az ügyben folynak. Addig is az Ausztriába és Németországra az eddig kiadott SzEB engedélyk érvényesek.

A szlovákiai összeesküvők a Bender-bandákkal voltak összeköttetésben

Pozsony. (Csehszlovák TI) Ferenczik tábornok kijelentette, hogy Szlovákiában nyugalm van. Az összeesküvéssel kapcsolatban eddig több mint száz embert tartóztattak le. A tilkos szervezet a Bender-bandák segítségével felkelést akart szervezni Szlovákiában, a mostani rendszer megdöntésére. Az összeesküvő szervezet összeköttetést tartott fenn külföldön lévő csehszlovákellenes csoportokkal, többek között Durcsánky csoportjával is.

A tartóztatottak között van Skorvaga, a szlovák demokrata párt járási titkára is, akiről kiderült, hogy a háború alatt a Hlinka ifjúság egyik csoportjának oktatója volt. Az összeesküvők egyes különítményeit Tiso rohamcsapatoknak nevezte el s ezeknek megszervezője ugyancsak Skorvaga volt. Beismerte, hogy a szlovák összeesküvők

gyarországra magyar vízummal utazhatnak. Mivel Ausztriával és Németországgal még nem kötötték meg a békét, ezekbe az országokba Magyarországról való kiutazáshoz engedélyre van szükség, amelyet a külügyminisztérium fog kiadni. A tárgyalások ebben az ügyben folynak. Addig is az Ausztriába és Németországra az eddig kiadott SzEB engedélyk érvényesek.

együttműködtek a Bender-bandákkal, és összeköttetésben álltak Durcsánky volt külügyminiszter Amerikában alakított bizottságával. Céljuk az volt, hogy alkalmas időben megszállják Szlovákiát és kikiáltják az önálló szlovák államot. Skorvaga beismerte, hogy a földalati szervezet merénylőre készült Becs ellen. A merénylőket különös kiképzésben részesült fasiszták személyében már ki is jelölték. — Letartóztatottak Ledninsky lelkes-alezredest, aki a nyomozás adatai szerint a szlovák emigránsok Sida-csoportjával állt összeköttetésben. — Ugyancsak tartóztatottak Polykari, zsolnai ferencdi szerzetes-tanárt, aki szökést kísérelt meg. A hatóságok őrizetbe vették több apácát is, akik különös buzgalommal terjesztették az összeesküvők illegális röpíratait. A rendőrség az összeesküvéssel

Bérendezés az árrendezés után

A Szociáldemokrata Párt országos gazdaságpolitikai bizottsága tegnap ülést tartott, melynek legfontosabb pontja a kollektív szerződések letárgyalása volt. A tanácskozásokon különböző szempontok merültek fel a bérek színvonalát illetően, de általános az a vélemény, hogy a bérek kérdését legjobban az

Truman távirati utasítására az amerikai hadügyminiszter soronkívül letette a hivatali esküt

Washington. Valóságos szenzációt keltett az Egyesült Államokban az a hír, hogy Truman elnök a „Missouri” hadihajó fedézetéről a csütörtökre virradó éjszaka távirati utasítást küldött a kormánynak. Az utasítás szerint „a fezzéti helyzetre való tekintettel” Forrestal nemrég kinevezett győderőminiszternek a régebbi tervtől eltérően, haladéktalanul le kell tennie hivatali esküjét. Az eskütétel meg is történt 60 személy — katonák, a kormány tagjai, képviselők és szenátorok — jelenlétében.

Pozsonyban letartóztattak két angol újságíró mert fényképeztek a magyar-szlovák határt

Prága. A „Svobodne Novini” a „Daily Herald”-ra hivatkozva közli, hogy vasárnap Pozsonyban letartóztatták Vinonourat, az „Illustrated” c. angol lap munkatársát és Auerbach, a lap fotóriporterét. Az angol lap szerint a letartóztatásra az ok az volt, hogy az újságírók Oroszvárnál, a szlovák-magyar határ közelében fényképezteket készítettek. Az angol újságírókat néhány óráig tartó kihallgatás után szabadon bocsátották. — Vasárnap este 10 órákor Po-

Külföldi hírek

A moszkvai rádió idézte a párizsi „Press” c. francia lap közlését arról, hogy az Egyesült Államok angol-francia-amerikai szövetség megkötésére tették javaslatot s, Washingtonban jelenleg ennek a tervnek részleteit dolgozzák ki. Az amerikai javaslat célja — írja a francia lap —, hogy az Egyesült Államok csökkentse Franciaország nyugatalaniságát a német ipari színvonal növelésére hozott angol-amerikai határozat miatt.

Helsinki. Szevenenkov altábornagy, a finn szövetséges ellenőrző bizottság alelnöke szept. 16-án közölte a bizottság angol képviselőjével, hogy a fegyverszüneti szerződés értelmében a békeszerződés hatálybalépésével a szövetséges ellenőrző bizottság finnországi működése véget ért.

Kigyulladt erdő

Budapestről jelentik: Tegnap délelőtt kigyulladt a guggerhegyi erdő. A tűz gyorsan terjedt a nagy szárazság miatt. Több kerület tűzoltósága vonult ki a tüzhöz.

Vigszínház

Debreceben először!
DEANNA DURBIN
minden eddigit felülmúló legnagyobb alakítása:

Karácsonyi
vallomás
Mopex világfilm! Somerset Maugham világhírű regénye
Előadások: 4, 6, 8 órákor.

APOLLO MOZI

Debreceben először! Mopex amerikai világtrükk. Gilda Fény, Rio Hay-wor, Vireba Fény, Gian Fard és Györgyi István. Egy délmiami játékból minden bűn, csallégsza, forradalmi, szenvedélyes bűnök, rejtélyes kolandok filmje.
Telefon: 194.

ta Suchanszkyt, a pozsonyi tájékoztatásügyi kormány megbízott demokratapárti sajtófőnökét. (MTI)

drak kérdésének végleges rendezése szabhatja meg

A Szociáldemokrata Párt gazdaságpolitikai osztályának vezetői ma a Kommunista Párt gazdaságpolitikai osztályának vezetőivel ülnek össze, hogy tárgyalják a kollektív szerződések megkötésével kapcsolatos függőben lévő kérdéseket.

Az eskütételnek tulajdonképpen után kellett volna megtörténnie

Truman távirata alapján a hadsereg és a hadihad régebben elhatározott egységesítése forma szerint csütörtökön befejezett tényé vált. Ez Forrestal átvesszi mindkét fegyvernem legfőbb irányítását. Ellenzék körökben aggodalommal fogadták Truman táviratának és Forrestal váratlanul sürgősnek minősített eskütételének hírére és politikai haszgulakeltésnek tartják.

Londonban már esik az eső

A londoni rádió jelentése szerint az angol fővárosban hatheti szárazság után csütörtökön reggel bőséges esőzés indult meg.

A népgyűzség kikért egy képviselőt

A budapesti népgyűzség kikért a képviselőt tett Szabó József középiskolai tanár, Pfeifferista képviselő ellen. Szabó 1944-ben a salgótarjáni munkaszolgálatos század parancsnoka volt.

SZÍNHÁZ, MOZI, MŰVÉSZET

Nagyszabású opera- és operett-műsorban gyönyörködhet a debreceni közönség szeptember hó 20-21-én az Arany Bika nagytermében. Réiser Endre, Bördy Bella, és Neményi Lili felépítéssel szombaton este 8 órákor a legnépszerűbb olasz operák számát, vasárnap este 8 órákor pedig a legújabb operettműsor kerülnek előadásra. Közreműködnek az Országos Postás Zenekar Eördög János vezényletével. A két este jegyek elővételben az Arany Bika hallban válthatók.

105 ezer forintos bírság hadigondozottak mellőzéseért

MTI jelenti: A népjóléti minisztérium repülőbizottságai bejárják a vidék nagyobb ipari gépjármű- és helyszíni vizsgálókat tartásával ellenőrzik a vállalatokat, hogy kellő számban alkalmazzák-e hadigondozottakat. A minisztérium egyik ilyen bizottsága vizsgálatot tartott Lipsén, a Magyar Amerikai Olajipari Rt. telepén. A vizsgálat során beigazolódott, hogy a vállalat nem tartotta be a hadigondozottak kötelező alkalmazásáról szóló rendelet in-

tézkedéseit. 271 olyan állást fedeztet fel a bizottság, amelyeket hadigondozottakkal kellett volna betölteni. A népjóléti minisztérium bizottsága a helyszínen lefolytatott vizsgálat után meghozta döntését és a Maortot az eddig legnagyobb pénzbírságra, 105.420 forint megfizetésére kötelezte s egyben intézkedett arról is, hogy az említett állásokat a vállalat a legközelebbi időn belül hadigondozottakkal töltsse be.

12 utassal árokbafordult egy debreceni MATEOSZ-gépkocsi

Könnyen végzetessé válható autószerencsétlenség történt Hajdúszoboszló melletti hat kilométerre, a tiszapolgári úton. Tegnap este 8 órakor Szabó Balázs Rákóczi-u. 14. sz. alatti lakos ötönnás MATEOSZ-gépkocsija, eddig meg nem állapított körülmények közt felborult. A gépkocsi magá alá temette a benne ülő 12 személyt, akik közül Rískó József, Rískó Józsefné

és Rískó Mihály Beresényi-utca 30. szám alatti lakosok, valamint Mikó Lászlóné Mester-u. 35. szám alatti lakos súlyosan megsérültek, míg a többi hét személy könnyebb zúzódásokat szenvedett.

A négy súlyosan sérültet a sebészeti klinikára szállították és ott vették kezelés alá. A szerencsétlenség ügyében a rendőrség megindította a vizsgálatot.

Rendőrségi intézkedésre lezárják a mozikk, színházak, hangversenytermek ajtajait előadás kezdetekor

A későn érkezők számára nem foglalkoznak elhelyezkedéssel a közönség körében a moziba, hangversenytermek, előadásokra és más helyekre notóriusan későn érkezők ellen, akik rendszerint az előadás megkezdése után 10-15 perccel érkeznek, egész soroknak fel kell állnia, hogy helyükre mehessegen, zajt csapnak és az előadás élvezését lehetetlenné teszik a környéken ülők számára.

A rendőrség most erőteljes intézkedéssel vet véget ennek a helyzetnek. Dr. Molnár György rendőrfővezető a debreceni kapitányság vezetésével, hogy úgy a mozgószínházakban, mint hangversenyekben október 1-től, a színház

ház szőnyeg kezdőfelől pedig a Csokonai Színházban és Irodalmi Kamaraszínházban, valamint a közbizonyos előadásokon pontosan az előadás megkezdésekor lezárják az ajtókat és az ott szolgálókat teljesítő rendezőket kötelezzék megakadályozni, hogy szüneteltessen bárki is bemelegessen a nézőterre és ezáltal az előadást figyelmességét zavarja. Aki elhárítja az előadást, az csak a szünetben foglalkozhat a helyével. A rendőrség ennek az intézkedésnek a legszigorúbban érvényt kíván szerezni a közönség széles rétegeinek kívánására.

Jogerős lett az országgyűlési rablói büntetése

Dr. Drótos Pálné Ferenczi Mária, egy orvos elvált felesége ügyében, — aki sorozatos országgyűlési rablásokat követett el úgy, hogy áldozatait barba, kávéba kevert alkohollal elbódította, majd ledobta a székéről, miután kifosztotta őket, — most döntött a Kúria. A törvényszék Drótosnét az országgyűlési rablásokért 7 évi fegyházra ítélte, ezt a büntetést a Táblya 5 évi szigorított dologháza szállította le. A Kúria most a debreceni ítélőtábla 5 évi szigorított dologház büntetését hagyta jóvá jogerősen. Ugyanakkor a debreceni törvényszék a közelmúltban az újabbban kiderült országgyűlési rablások miatt másik büntetést is szabott ki, jogerősen 4 évi fegyházra ítélte Drótosnét. Most a debreceni törvényszék döszbüntetést szab ki, valószínűleg dologházat, amelynek a legközelebbi időtartama 7-8 év lesz.

Halálos pofon

Hajdúszoboszlón az elmult napokban K. Szabó Bálint hajdúszoboszlói földműves az egyik kocsmában italtozott. Közben szóváltásba került Adám István szoboszlói földművessel. — K. Szabó a vita során nagy pofont

Rákóczi-utca 42. szám alatt szép szamosmenti SZILVÁK Rákócziné-nél piac elmúltával is minden mennyiségben kaphatók.

H I R E K

TERVELL TERMELJ!

Még a napraforgó is Budapestre tart

Beszámoltunk arról, hogy Hankóczy Ferenc közellátásiügyi tanácsos közbenjárására Debrecennek négy vagon napraforgót utaltak ki. Mire a kiutalást érvényesíteni akarták a terménykereskedőknél, — kiderült, hogy a kiutalt négy vagonból kettőt már Budapestre szállítottak egy korábbi kiutalás alapján; a másik két vagonra is érkezett már egy újabb Budapestre szóló kiutalás. — Kántor Lászlónak, a közellátási ügyosztály vezetőjének erőteljes közbejárására sikerült csak a megmaradt két vagon napraforgót itt tartani, hogy olajat üssenek belőle a debreceni közellátási szára mára.

Ugyanez történt egy származás kiutalással is. Mire át akarták venni, kiderült, hogy 30 mázsa ebből is Budapestre szállították.

— **Változó időjárás:** Mérsékelt szél, valmivel több felhő, de száraz idő. Egy-két helyen reggeli köd. A meleg tovább tart.

— **Ugyeletes gyógyszerárak:** „Megváltó” Plac u. 26. „Csokonai” Mester utca 43.

Rádióműsor, Péntek: 6.30: Fala-rádió, 6.45: Reggeli torna, 7: Hírek, 7.20: Állásjelentés hírek, 7.30: Reggeli zene, 8: Előadás a baptistáknál, 8.10: Balittazene, 9: Jazz, 10: Hírek, 12: Hírek, Tánctársulatok, 12.30: Sebők, Steff éneke, 13.30: Zenei hírek, 13.45: Hírek, 14: Hangversenyek, 14.10: Hírek, 14.15: Művészeti hírek, 14.20: Országos hírek, 14.30: Rádiószínház, 15.30: Művészeti hírek, 15.45: Művészeti hírek, 16: A magyar történelmi örökség, 16.30: BSKRT Pályázatárak, 16.45: Hírek, 17:10: Szakszervezeti tanácsok, 17.30: Szakszervezeti hírek, 17.35: Hadifoglyok, 17.40: Városi hírek, 17.45: Sportkészenlétek, 18: MSMT műsora, 18.30: Hangversenyek, 19.20: Városi hírek, 19.30: Hírek, 20.30: Rádiószínház, 21.30: Hangversenyek, 21.35: Hírek, 22: Hírek, 22.25: Öngyógyzene, 22.45: Külügyi hírek, 23: USA hírek, 24: Hírek, — **Bécsi hírek:** 17: Óriási téli, 18: Hírek, 18.05: Filmhírek, 19.20: Restauráció és hamisítás, 19.40: Hangversenyek, 20.30: Rádiószínház, 21: Hírek, 21.15: Öngyógyzene, 22.15: Hangversenyek

— **1200 forint lesz a képviselői fizetés.** Az országgyűlés gazdasági bizottsága szerdán döntött a képviselői fizetések ügyében. A bizottság úgy határozott, hogy a képviselői fizetés 800 forintról 1200 forintra, a jelenléti díjat pedig 30 forintról 50 forintra, illetve budapesti képviselőknél 20 forintról 30 forintra emeli fel.

— **A közmunka ügyében** tegnap reggel Budapestre utazott Menez János polgármesterhelyettes, Kalenda Lóránt műszaki tanácsnok, Hunyadi Béla közmunkafelügyelő, a kultúrmenkőhi hivatal és a közmunkán dolgozók kiülődítőe. Szombaton érkeznek haza. Remélhetőleg némi eredményel.

— **Jön az eső.** Tovább tart az ősz kánikula Magyarországon. Helyenként már 33 fok fölé emelkedett a hőmérséklet s az égből napok óta teljesen felhőtlen. Nyugat Európában viszont már hatalmas esőzések vannak, ami annak a jele, hogy már közeladik az óceáni légáramlás, felénk is.

— **Lezuhant a villanygázi szakköznevelő iskolájáról** talicska. Készülék közben a vagonba vezető pályán egyensúlyát veszítve Váci Lajos Nyil utca 130. szám alatti lakos. Sérülésével orvosi kezelésbe vették.

— **Rövidült a forróvíz** Dancsó Gáborné börtényi munkás, Csuka utca 4. szám alatti lakosra. Súlyos égési sebeit szenvedett.

— **Őri Gábor hajdúszoboszlói földműves,** mivel nem tett eleget a szőlőszőlővel szembeni kötelezettségeinek, jogerősen 100 forint pénzbüntetésre ítélte az uzsorabírószék. — **10 kg. zsir** nem szolgáltatott be Nagy Imre hajdúszoboszlói lakos. Az uzsorabírószék nem jogerősen 100 forint pénzbüntetésre ítélte.

— **Az Államrendőrség** debreceni kapitányságának bejelentőhivatala felhívja a háztulajdonosok és házfelügyelők figyelmét, hogy a lakónyilvántartó könyvet a be- és kijelentéseknél a lakóknak minden esetben adják ki, mert be- vagy kijelentést csak lakónyilvántartó könyvvel fogad el a bejelentőhivatal. A nyilvántartó könyv kiadását megtagadók ellen a rendőrség eljárást indít s ennek alapján 60 napi elzárás, illetve 300 forint pénzbüntetés szabható ki. Debrecen, 1947 szeptember 18. Górzó István rendőrszázados.

— **Egyetemi évnitó.** A debreceni Tudományegyetem e hó 22-én hétfőn délelőtt 10 órakor tanévnyitó istentiszteletet, majd 11 órakor a központi egyetem III emeleti tereaszán közgyűlést tart, melynek tárgysorozatán dr. Bozók Ferenc lelépő rektor beszámolója, dr. Fernet Béla ezidei rektor értekezése, dr. Kovács Ferenc orvostudományi dékán tanévnyitó beszéde szerepel.

— **Közeledik a szűret,** lopják a boroshordót. Szabó Antal Dohánygyár utca 53. sz. alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki boroshordóját ellopta.

— **Az asszony vervo jó?** A budapesti rendőrkapitányságra tömeges feljelentés érkezik a férjek ellen, akik feleségüket megverik. Az esetek 80 százalékában azonban az asszonyok feljelentéseiket visszavonják és az eljárás megszüntetését kérik. A rendőrség a lakóknak útján felkérte az asszonyokat, hogy csak komoly esetekben tegyék feljelentést.

— **A Fertő tó nádasza** ismeretlen okból kigyulladt és magyar területen a nád csaknem teljesen leégett.

Finom úri szabóság

szövetek és ördívatickek nagy választékban

KISS-nél

Plac-uca 18. Áruházi palota

— **Köztet vállalatok** bármilyen anyagból, tökéletes, gyors, pontos kiszolgálás. Levelezőlap hívásra jelentkezem, Kincseshegy u. 27.

— **Lugókövet** ívott Kabán Szegedi Juliánna másfél éves kis gyermek, akit a gyermekmenhely adott ki gondozásra Vigh Mihályné kabai lakosnak. A kislányt súlyos sérüléssel beszállították a debreceni egyetemi klinikai telepre.

— **Még mindig nagy számban** érkeznek be feljelentések az államügyészségre választási visszaélések, a választójogból való kizárások miatt. Csütörtökön Hajdúhadházi 90, Hosszúpályi 101 hat feljelentés érkezett be.

— **Imreud a Kápolnás-utcai templomban.** Péntek este 6.20 ó. Istentisztelet 6.30 ó. Megtérés szombatján reggeli istentisztelet 7.30 ó. muszaf istentisztelet 10.30 ó. hitszónokiat, délután Mincha ima 4.30 ó. szombat kimenetele 7.20 ó. Prev. Jom-Kippur, Kappor reggeli istentisztelet 6 ó. d. u. Mincha ima 2.30 ó. Kol-Nidre este, gyertyagyújtás 5.50 ó. Istentisztelet 6 ó. hitszónokiat. Jom-Kippur reggel 7 ó. Mankir hitszónokiat 11 ó. ünnep kimenetele 7.15 ó. Hétköznap reggel 6 ó. este 6.30 ó.

— **Magyar nóták,** táncdalok tanítása zongorán Darabos u. 37. Jelentkezés hétfőn, csütörtökön délután.

— **Állást kért és kerékpárt** lopt. Kovári Mihály Wesselény u. 101. lakos feljelentést tett a rendőrségen állítólagos Bozso Márton romániai katonaszökevény ellen, akit állást keresett nála és távozásakor egy néi kerékpárt magával vitt.

— **Lebátta egy debreceni kocsmában** ismeretlen férfi Katona László kabai gazdálkodót és ellopta a kerékpárját.

— **Már a bitument is** lopják. Az államépítészeti hivatal feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen, akik a berettyóújfalui útrész udvaráról hét hordó bitument elloptak.

— **Szabó Kálmán** polgármester felszabadságon. A polgármester még ezen a héten szabadságon van, de már bejár hivatalába. Ezzel is cáfolni akarja a személye körüli álhíreket.

— **Ellopott egy 160 kilós** haszokocát ismeretlen tettes az elmult éjszaka Kiss László hentes Horváth u. 6. szám alatti lakásának udvaráról. A kár 800 forint.

— **JÓ ÁLLAST AKAR?** Tanuljon gépirást gyorsírást dr. Naményiné gyorsíróiskolájában Plac 58. Lincolum-házban.

KALAP újdonságok érkeztek FRANK Ar. ny Bika

— **Moziba** indult és ottint Béres András 12 éves, 130 cm. magas gyerek, Bellege 6450 sz. alatti lakos. Édesanyja, Béres Sándorné bejelentette a rendőrségen, hogy vasárnap délután indult el a gyerekek otthonról azzal, hogy bejön a városba egy filmet megnézni és azóta nem látták. Ertünesekor búzákké térdadrágot, világosbarna csikós inget viselt, meztelen hajladonfüvel volt. Utoljára a Petőfi téren, a nagyalomás előtt látták. Az a gyaru, hogy a gyerek elutazott valahova.

— **Divatpüllövek** kabatkák, női és gyermekzoknik isz hibával lezállított Aron Pethő kézimunkaipar Szent Anna utca 10.

— **Pofozkodott a dühös** betörő. Varga Juliánna Bocskay-téri lakásába az elmult éjszaka behatolt egy ismeretlen férfi. A tettes a kapun bemászva a nyitott ablakon a lakásba ment és ott a sötétben a szekrényajtót nyitogatva pénz után kutatott. Közben véletlenül rálelte kezét az ágyban fekvő kislány arcára, aki erre felbőrdült és sikoltozni kezdett. A betörő dühösen káromkodva rákiáltott a gyerekre, hogy azonnal hallgasson el, majd mérgezően, hogy tettét felfedezték, megpofozta és kiugorva az ablakon szákmány nélkül elmenekült. Az éjjeli látogató közrekeftésére Varga Juliánna feljelentése alapján megindult a nyomozás.

— **A fővárosban** rendkívül elszaporodott a paklyások ellen íróhadjáratot rendeznek a közlelvők. A számítások szerint a sikeres írtáshoz 3 millió forint értékű írtáshoz van szükség.

— **Szállítási igazolvány** nélkül szállított a közelmúltban két mázsá tengeri Nagy Imréné derecskei asszony. A közellátást veszélyeztető cselekmény miatt 100 forint pénzbüntetésre ítétek az uzsorabírószék.

GYÁSZROVAT

id. Pethő Mihály

gazdálkodó
77 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután 4 órakor lesz a Köztemető II. A. ravatalozó terméből. Gyászolják: Bánatos felesége öz. Pethő Mihályné Kovács Juliánna, gyermekel, unokái, testvére és kiterjedt rokonsága. Lakás: Timár u. 34. Ondód, Kádár dűlő 16. Dankó temetkezés.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a nagyon szeretett jó férj, édesapa, após, nagypapa, testvér és ádott emlékü rokon

id. Csáky János

nyug. vágóhídi igazgató, a mezőgazdasági bíróság volt elnöke
84 éves korában elhunyt. Temetése pénteken 4 órakor lesz a díszavatalozóterméből. — Gyászolják: bánatos felesége öz. Szentessy Mária, gyermekei: Mária férjével dr. Bodnár Jánosnál, János feleségével Bugorin Horváth Idával, Gergely feleségével: Katus Erikával, Béla feleségével Széle Margittal, unokái: Papp György, Csáky Erika, Katinka és Gergely, Csáky Zsuzsa, valamint testvérei és a rokonság. Minden külföldi értesítés (gyászlap) helyett. — Lakás: Kardos utca 3.

